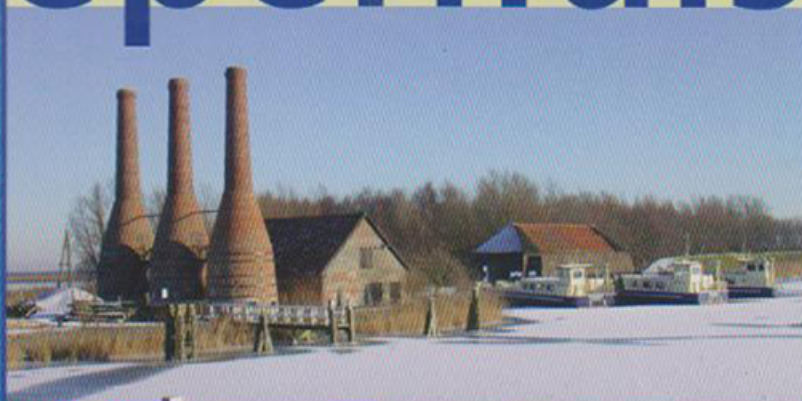

het **Peperhuis**

Sinterklaas, wie kent 'm niet?

pag 4

Levendigheid, Emotie,
Actualiteit en Service
pag 12

ZUIDERZEE MUSEUM
Voor mensen, over mensen

gestoken kunstenaar-collega's. Zij droegen de Sint op een draagstoel door Volendam naar hotel Spaander, waar de Goedheiligman de Volendammer kinderen ontving. De encensering is een goede illustratie van de vele lokale tradities in de Sinterklaasviering aan het begin van de 20e eeuw.

Gelovigenroute

'Sinterklaas, wie kent 'm niet?' is een familiefestijn en dat betekent dat er ook voor de gelovigen onder ons van alles te beleven is. Het kaaspakhuis Landsmeer is omgetoverd in een cadeaupakhuis, er kan geoefend worden op een heus Pietenoefendak en de oudste stoomboot van de Sint ligt voor anker. Natuurlijk wordt er ook voorgelezen, gezongen en kunnen kinderen hun Sinterklaaskennis testen. ■

Conservering van een unieke tabberd

Begin dit jaar werd het Sinterklaaspak uit de collectie van het Zuiderzeemuseum in het atelier van ICAT Textielrestauratie te Cruquius geconserveerd. Dit unieke Sinterklaaspak is niet uitgevoerd in het bekende rood, maar vervaardigd van een goud/groene gebloemde damast geweven stof en voorzien van parels. Het werd tussen 1895 en 1914 gedragen door de Franse kunstenaar Augustin Hanicotte (1870-1957) tijdens zijn jaarlijkse intocht als Goedheiligman te Volendam.

Het Sinterklaaspak en de bijbehorende mijter verkeerden deels in slechte staat. De (nep)parels die als versiering op de mantel waren aangebracht hingen aan losse en uitgerekte draden. De kans op meer schade of het breken en zoekraken van parels was groot. Daarnaast had het pak ook oppervlaktevuil. Dit in combinatie met de uitgerekte draden maakte het pak een stuk onaantrekkelijker om te zien. De conservering startte met het mechanisch reinigen van de voor- en achterzijde en de binnenkant van de mantel en de mijter. Bij deze manier van reinigen wordt het oppervlak voorzichtig gezogen met een kleine, in kracht te regelen stofzuiger. Omdat er bij dit object sprake was van losse of bijna losse onderdelen, werd een stukje gaas om de stofzuigermond gemonteerd. Op deze manier werd voorkomen dat losgeraakte parels in de stofzuiger zouden verdwijnen.

Precies werkje

Daarna waren de losse parels aan de beurt. Bij het vervaardigen van het pak waren de parels op dun elastiek garen geregen en vastgezet. Door veroudering had dit elastiek al zijn veerkracht verloren en was het gaan lubberen. Bij de conservering werd gekozen om het elastiek te vervangen door niet-rekbaar, stevig naaigaren. Per onderdeel, in een replica van het oorspronkelijke pak dat te kwetsbaar is om nog gedragen te worden, werden een paar parels losgehaald van het elastiek, op het nieuwe garen geregen en vastgezet op de mantel. Dit was een heel precies werkje, omdat de parels ook verouderd waren en daardoor bros en kwetsbaar. Als laatste werd voor de mijter een steun gemaakt van zuurvrij karton.

Nu de conservering voltooid is, kan het pak tijdens 'Sinterklaas, wie kent 'm niet?' bewonderd worden, in de tentoonstelling van Hoorn II. Het pak van Hanicotte is te kwetsbaar om nog te worden gebruikt. Tijdens de intocht in de Markerhaven zal 'Sint Hanicotte' dan ook een replica dragen, vervaardigd door Ina Teunen. De stof liet ze speciaal uit Engeland komen en het geheel is verfreesd met 1.600 parels.

Anne Marieke Millenaar, ICAT Textielrestauratie
André Groeneveld, Zuiderzeemuseum

Sinterklaaslezing

Op maandag 28 november houdt Jan Rijsterborgh, Sinterklaaskenner bij uitstek, een lezing over de geschiedenis van het Sinterklaasfeest onder de titel 'Sinterklaas, wie kent hem niet?' Rijsterborgh verdiept zich al sinds de zestiger jaren in de figuur van de Heilige Nicolaas, zijn verering en de viering van zijn sterfdag door de eeuwen heen. Hij heeft tevens een van de grootste particuliere Sinterklaascollecties van Nederland. De lezing begint om 19.30 uur in museumrestaurant Het Peperhuis. De toegang voor Vrienden, vrijwilligers en medewerkers van het Zuiderzeemuseum is gratis.

■ Sinterklaaspak en mijter Hanicotte na conservering

